

Döntött a Kúria:
Jogos érdek szükséges a
követeléskezeléssel kapcsolatos
adatok kezeléséhez

KPMG Legal Tőásó Ügyvédi Iroda

2020. november 12.

Követeléskezelés - milyen adatkezelési jogalapon?

A cégek követeléseinek kezeléséhez kapcsolódó adatkezelési jogalap kérdését már az Általános Adatvédelmi Rendelet („GDPR”) bevezetése előtt hosszas viták előzték meg. A kérdésben a legtöbb vállalat, különösen a követeléskezelő cégek érintettek lehetnek, tekintettel arra, hogy nem teljesítő követelések bármelyik vállalatnál előfordulhatnak, amely természetes személyekkel kerül üzleti kapcsolatba. Két határozott álláspont került egymással szembe a jogalapok kapcsán:

Szerződés

(GDPR 6. cikk (1) bekezdés b) pont)

Az egyik álláspont szerint a követelések kezelése során kezelt adatok az adós által kötött szerződés teljesítéséhez szükségesek. A nemteljesítés okán történő szerződés felmondás, magát a szerződést nem szünteti meg azonnal, hiszen a szerződés egyes részei kifejezetten felmondás esetén tudnak csak érvényesülni és joghatást kiváltani. Tehát **a szerződés a felmondással a jövőre nézve szűnik meg, amikor a felek elszámolási kötelezettségeiknek teljes egészében eleget tettek.** Ebben az esetben a követelés esetleges engedményezése sem változtat a helyzeten, hiszen az engedményezés során csak a hitelező személye változik.

Jogos érdek

(GDPR 6. cikk (1) bekezdés f) pont)

A másik álláspont szerint szerződéses jogalapra csak érvényes és hatályos szerződés esetében lehet hivatkozni, a felmondással pedig ez a szerződés a felmondásban meghatározott időpontban megszűnik. A követelés elválik az alapjogviszonytól, így **nem lehet kiterjeszteni a szerződéses jogalapot olyan adatkezelésekre, amelyekre a szerződés adós általi nemteljesítése miatt előidézett helyzet orvoslása érdekében** a felek rendes együttműködési kötelezettségéből fakadó lépéseken túlmutató cselekmények megtételéhez **van szükség.** Ennek eredményeként a hitelező adatkezeléséhez az egyetlen elérhető jogalap a jogos érdek.

A Kúria döntése

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hivatal („NAIH”) 2018 óta számos esetben szabott ki pénzbírságot olyan esetekben, amikor az adatkezelő követelés kezelése céljából kezelt adatok kapcsán a szerződés teljesítését jelölte meg jogalapként. A NAIH ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy követeléskezelésre kizárólag a jogos érdek jogalap alkalmazható. Ezzel szemben a nagyszámú követelések kezelésével foglalkozó vállalatok (pl. bankok, biztosítók, telekommunikációs, ill. követeléskezelő vállalatok) többsége jellemzően a szerződéses jogalap alkalmazását tartották megfelelőnek.

A Kúria legutóbbi határozata szerint:

- **A szerződés teljesítésére nem lehet mint jogalap hivatkozni a követeléskezelési célú behajtás során. A szerződéses jogalapot csak fennálló, létező szerződés esetén lehetséges alkalmazni, így az adatkezelő csak a jogos érdekét jelölheti meg jogalapként.**
- **Engedményezés esetén az engedményes a saját érdekében jár el, nem pedig a korábbi szerződés teljesítése okán.**
- **A szerződéses jogalap legfeljebb a nem teljesítés esetére szóló fizetési felszólítás során alkalmazható még, ezt követően azonban nem.**

Ellentmondások a Kúria érvelésében

I. A kölcsönszerződés a felmondás által teljes egészében megszűnik. Kizárólag egy elszámolási jogviszony marad fenn, amely nem minősül szerződéses jogviszonynak.

DE! Maga az elszámolási jogviszony közvetlenül a szerződésből ered. Egyes részletkérdéseit is a szerződés határozza meg.

II. Az engedményes és az adós között nem áll fenn szerződéses jogviszony.

DE! Az engedményezés ténye nincs hatással a szerződés lényeges feltételeire, csupán a jogosult személyében történik változás, amelyet a Ptk. és a Ptk. kommentára is alátámaszt.

III. Az EDPB és a WP29 állásfoglalása szerint csak a kölcsönszerződéshez közvetlenül kapcsolódó, vagy az annak megszűnését közvetlenül követő fizetési felszólítás, adminisztráció esetén alkalmazható a szerződéses jogalap.

Ezenkívül, a Kúria nem vette figyelembe:

- a követeléskezelési iparágat vagy általában a nemteljesítés esetén az igényét érvényesítő felet terhelő, a jogos érdek jogalapra való áttéréssel felmerülő nehézségeket; illetve
- az egyes külföldi bírósági joggyakorlatot és nemzetközi jogirodalmi álláspontokat.

DE! Szűkítő értelmezés, az EDPB úgy fogalmaz, hogy ha a szerződés megszűnik ez további fizetést vonhat maga után, amely esetben a szerződéses jogalap alkalmazható. A WP29 esetében teljesen figyelmen kívül hagyja a megbízás, illetve az engedményezés alapján történő követeléskezelés közötti különbséget.

Teendők a Kúria döntését követően

A Kúria döntésének a fényében valamennyi adatkezelő cégnek ajánlott áttekintenie a követeléseinek kezelésével kapcsolatos adatkezelési gyakorlatát, és amennyiben szükséges az alábbi lépéseket megtennie. Fontos kiemelni, hogy a határozatot a Kúria még nem tette közzé, így annak nincs precedensértéke. Egyes társaságok, a saját, konkrét körülményeik, továbbá a korábban jelzett ellentmondásokra tekintettel, a NAIH erre irányuló vizsgálata esetén bizonyos adatkezelési tevékenységeik kapcsán továbbra is megpróbálhatják megvédeni a szerződéses jogalap használatának jogszerűségét.

Felülvizsgálni az adatkezelő követeléskezelési folyamatait

Az adatkezelési nyilvántartást módosítani

A szerződéses jogalapon kezelt adatok esetében áttérni a jogos érdek jogalapra

A releváns adatkezelési tájékoztatókat, belső szabályzatokat módosítani

A szükséges érdekmérlegelési tesztek elvégzési

Az érintetteket tájékoztatni

Kérdés esetén forduljon hozzánk bizalommal!

**dr. Tóásó Bálint MSc LL.M.
(Bécs)**

Irodavezető ügyvéd
T: +36 30 663 6245
E: balint.toaso@kpmg.hu

dr. Csajági Tímea
Ügyvéd

T: +36 70 978 9644
E: timea.csajagi@kpmg.hu

dr. Takács Nóra LL.M.
Ügyvéd

T: +36 70 978 9709
E: nora.takacs@kpmg.hu

dr. Márkus Fanni
Ügyvédjelölt

T: +36 70 333 1502
E: fanni.markus@kpmg.hu

dr. Hollós Anna LL.M.
Ügyvédjelölt

T: +36 70 370 1817
E: anna.hollos@kpmg.hu

kpmg.com/socialmedia

kpmg.com/app

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes, vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. A KPMG ugyan törekszik pontos és időszzerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi, vagy jövőbeli hatályosságáért. A KPMG nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nélkülözik a KPMG-nek az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást.

A KPMG név, a KPMG logó a KPMG International Cooperative (“KPMG International”) lajstromozott védjegye.

© 2020 KPMG Legal Tóásó Ügyvédi Iroda egy Budapesti Ügyvédi Kamaránál bejegyzett magyar ügyvédi iroda, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja. A KPMG könyvvizsgálati, adóügyi és tanácsadási szolgáltatásokat nyújtó független szakmai szolgáltatók globális szervezete. 147 országban és tartományban működünk, világszerte 219 000 fő dolgozik tagtársaságainknál. Mindegyik KPMG-tagtársaság jogilag különálló gazdálkodó egység, és ilyenként határozza meg magát. A KPMG International Limited („KPMG International”) angol “private company limited by guarantee” társasági formában működik. A KPMG International és kapcsolt gazdálkodó egységei ügyfelek részére nem nyújtanak szolgáltatásokat. Minden jog fenntartva.